

Har du lige fået kat

Der er nogle ting, man som katteejer bør være opmærksom på, så katten får de bedste forudsætninger for at trives i hjemmet. Det er dog ikke nogen videnskab at holde kat, hvis man kender blot kattens behov og følger nogle enkelte, gode råd.

Ved hjemkomsten

Lad katten opholde sig i et begrænset rum (f.eks. badeværelse, bryggers) i nogle dage med kattebakke, mad og vand. Du går selvfølgelig ud og snakker med katten ind imellem, men ellers har den brug for ro. Når katten virker tryk (har halen højt hævet og er imødekommende), kan du gradvist introducere den til de andre rum. Jo mere nervøs katten er, des mere tid skal den have. Hvis katten får for meget plads, kan den få tynd mave og miste appetitten på grund af stress. Derfor er det vigtigt, at du overholder vores råd om at starte langsomt på i et begrænset område.

Hold udekatte inde i to uger

Katten skal bruge tid på at lære sine nye omgivelser at kende. Derfor anbefaler vi at holde den inde i minimum 14 dage, til den virker helt tryk. Tag da noget af det grus, den har tisset på, og spred det i haven, så den kan kende sin egen duft. Luk den ud på tom mave de første par gange, så den hurtigere kommer ind.

Killinger bør ikke lukkes ud, før de er neutraliserede og øremærkede i fem måneders alderen. Først da har de udviklet deres orienteringsevne tilstrækkeligt.

Det er muligt at lære katten at gå i sele. Væn den langsomt til det inden døre, og tag den først med ud, når den er helt tryk ved selen.

Den nye kat og børn

Det er vigtigt, at børnene har forståelse for, at katten har brug for ro den første tid. Børn gør hurtige bevægelser og siger høje lyde, som katten skal have tid til at vænne sig til.

Børn og dyr kan få stor glæde af hinanden, men det kræver, at forældrene sætter grænser for deres samvær.

Katten har generelt brug for "hellige" steder, hvor den kan være i fred, når den sover, spiser og benytter kattebakken.

Den nye kat og andre dyr

Hvis der er en anden kat i hjemmet, introduceres de til hinanden gennem et mellemrum i døren (sæt en avis i klemme). Når kattene er ovre den værste hvæsen og sprutten (som regel efter en uge eller mere), kan den nye kat tages med ind til den anden i en transportkasse. Lad evt. kattene bytte rum, så de kan vænne sig til hinandens lugte. Går det godt åbnes døren, og kattene kan møde hinanden.

Fremgangsmåden med at sammenføre en kat med en hund er den samme. Dog bør man holde hunden i snor, når katten og hunden skal møde hinanden. Hold hunden beskæftiget med nogle kommandoer, som den kender og er tryk ved.

Har du yderligere spørgsmål, er du naturligvis velkommen til at kontakte Inges Kattehjem.

Kat der kommer ud

Katte, der færdes ude, får stimuleret deres sanser ved at forholde sig til omgivelserne. De får mere motion og hjælper til med at holde mus ude. En kattelerm giver katten endnu mere frihed til lige så meget aktivering, den ønsker. Dog anbefaler vi at holde katten inde om natten, hvor det er mest risikabelt at lukke den ud. Sørg for at din kat er neutraliseret og vaccineret, før du lader den løbe ude.

Hold dig gode venner med naboerne

Som kattejer har du i realiteten pligt til at holde din kat på egen grund, hvis der opstår problemer med naboerne. I praksis kan det være svært, så derfor gælder det om at holde sig gode venner med de andre beboere. Tag en snak med din nabo. Forklar at din kat er neutraliseret (steriliseret eller kastreret) og derfor ikke strinter, slås, huler om natten eller andet, der er til gene for omgivelserne. Hold øje med din kats gøren og laden. Det er dig, der bør komme med løsninger, hvis der opstår problemer på grund af din kat. F.eks. kan du tilbyde at der bliver lagt flis eller hønsenet over naboens bed, hvis din kat besørger der. En løbegård er et godt alternativ.

En kattelerm giver frihed for både dig og katten

En kattelerm giver din kat mulighed for at komme og gå, som den vil. Dette er en fordel for katten

(og din samvittighed), hvis du er væk hjemmefra mange timer om dagen. Hjælp katten til at lære at gå gennem kattelermen ved at lokke den med godbidder på den anden side.

Stå eventuelt en person på hver side af kattelermen og hjælp katten igennem, indtil den til sidst har lært det. Hvis muligt bør du holde katten inde om natten, da de fleste ulykker ske der (især hvis du bor i nærheden af en stor vej). HUSK: Katten skal være øremærket og registreret, inden du

lukker den ud. Se www.danskkatteregister.dk

En løbegård kan være løsningen

Hvis katten ikke må færdes frit i området af hensyn til naboer, er en løbegård et godt alternativ. Den giver katten mulighed for at få frisk luft og motion, da den bør være indrettet med forskellige muligheder for aktivering. En løbegård er ikke svær at bygge, og det kan gøres for rimelige penge. Få inspiration på internettet og se også vores medlemsblade (f.eks. augustbladet fra 2003). Husk at løbegården skal være med net/tag, da katten ellers kan kravle eller springe over.

Kat i lejlighed

Katten kan trives udmærket inde døre, hvis den ikke har været vant til at komme ud, da den så vil længes efter det. Det er de absolut færreste katte, der kan vænne sig til at være inde, når først de har løbet ude.

Katten skal være neutraliseret (steriliseret eller kastreret). Ellers vil den mistrives ved at være spærret inde med sin kønsdrift. Ukastrede hankatte afmærker deres territorium med ildelugtende urinudladninger.

Usteriliserede hunkatte er også urenlige og kalder på partnere gennem vedvarende mjaven – ofte om natten.

En kat, der kun lever inde, har brug for aktivering. Det er f.eks. en rigtig god investering at anskaffe sig et stort kradsetræ fra gulv til loft, som den kan boltre sig på. Gå eventuelt på internettet for at finde gode tilbud på kradsetræer.

Derudover kan man med få midler lave kreative indretninger, der ikke vil være til gene for dig men til stor glæde for kattene. Sæt f.eks. hylder op som tilgodeser kattens behov for at bevæge sig i de højere luftlag. Det sikrer samtidig god motion. Skær små huller i forskellige æsker og kartonner og lad katten fiske tørfoder ud. Tænk i muligheder for at beskæftige katten både fysisk og mentalt. Inges Kattehjem anbefaler, at man holder to katte sammen. De aktiverer hinanden.

Adfærdsproblemer

Katte, der keder sig, udvikler ofte adfærdsproblemer. De kan blive urenlige, soignere sig overdrevent, blive destruktive i deres adfærd eller aggressive i deres leg. Et eksempel på sidstnævnte kan være, at katten kan finde på at ”overfalde” ejerens ben eller andet, fordi den savner at blive leget med. Hvis du følger ovennævnte råd, er der store chancer for, at dine kat vil trives som indekat.

Husk at sikre vinduer og altaner

Katte kan få meget tid til at gå med at kigge ud og følge med i, hvad der foregår. Men hvis en kat ser en fugl, en flue eller lignende, vil den sætte efter, da en kat handler pr. instinkt. Husk derfor at sikre vinduer og altaner med net, så katten ikke kan falde ud eller stikke af.

Kattegræs eller kattemalt

Det er en god idé med kattegræs eller kattemalt til indekatte, da det holder maven fri for hårboller. Kattegræs påvirker maven, så katten kaster hårbollerne op, såfremt de stadig ligger i mavesækken. Kattemalt hjælper med at få hårbollerne til at passere ud med afføringen.

Katte og gravide

Du kan sagtens holde kat, selvom du er gravid eller planlægger at blive gravid. Faren for at blive smittet med toxoplasmose er faktisk lig nul, hvis du blot udviser lidt sund fornuft. Risikoen for smitte via fødevarer er langt større end fra katte. Du kan få foretaget en undersøgelse for toxoplasmose hos din læge. Mange af os er allerede immune over for smitten.

Hvad er toxoplasmose?

Toxoplasmose er en parasit, som lever i nogle kattes tarmsystem. Katten kan blive smittet ved at spise mus, fugle og andre byttedyr. Parasitten bruger katten til at udskille sine æg via kattens afføring. Undersøgelser viser, at det faktisk kun er 1,5 ud af 100 katte, der udskiller æg, så allerede her er risikoen lav.

Sådan forebygger du smitte mod toxoplasmose:

- Brug handsker når du rører ved råt kød, rå, ikke skyllede grøntsager, jord og kattebakken
- Vask altid hænder grundigt
- Rengør kattebakken dagligt. Æggene smitter først efter ca. 1-5 døgn.
- Overdæk sandkassen
- Undgå tæt kontakt med unge, hjemløse katte, specielt killinger. Yngre katte udskiller hyppigere æg end ældre, hvorefter de bliver immune over for parasitten.
- Undgå at spise råt kød. Kød der er opvarmet til mere end 60° C, og kød der har været frosset (-20° C) udgør ingen risiko for smitte.
- Hold god hygiejne i køkkenet.
- Giv ikke katten råt kød men tørfoder (fra dyrlægen) eller dåsemad i stedet.

Din kat udgør ikke en risiko

Indekatte, der kun får tilberedt og gennemkogt mad, kan ikke have toxoplasmose.

Voksne katte har mindre sandsynlighed for at udskille æggene. Der er langt større risiko for at blive smittet, hvis du spiser råt kød eller mad, der ikke er varmebehandlet. En undersøgelse viser endda, at katte **INGEN** smittefare udgør, men at al smitte skyldes utilstrækkeligt varmebehandlede fødevarer eller kontakt med jord.

Gravide katteejere er **IKKE** mere udsatte end gravide, der ikke har kat. Det kræver blot, at du følger vores råd. Du kan læse mere om livet som gravid med dyr og meget andet på [Graviditet.dk](https://www.graviditet.dk).

Katte og børn

Det kan sagtens lade sig gøre at have katte og børn sammen og de kan endda få stor glæde af hinanden. Her er nogle råd til, hvordan det kan blive lettere at introducere katte og børn for hinanden.

Katte og babyer

Mens mor og det nyfødte barn er indlagt: Det er en god idé at tage et stykke tøj eller et tæppe, der "dufter" af babyen, med hjem fra hospitalet, som katten kan lugte til.

Når I kommer hjem med barnet: Hav tålmodighed. Det er en stor omvæltning for katten, og den har brug for tid til at vænne sig til de nye lugte og lyde. Snak beroligende til katten, og lad katten snuse til barnet, så den finder ud af, at det ikke er farligt. Lad katten være med, mens du ammer barnet.

Katten er vant til at være nr. 1, og nu er den pludselig nr. 2. Det kan være svært for katten at forstå. Brug derfor tid på at kæle og lege med katten. Kæl og ros katten hver gang den kommer hen for at snuse til babyen.

Nogle katte kan godt lide at lægge sig op til barnet i barnevognen. Du købe et kraftigt myggenet i diverse babyforretninger til at lægge over, hvis du ikke vil have det.

Når barnet begynder at kravle og gå: Sørg for at katten har steder, den kan være i fred og ro. F.eks. højt oppe på skabe og reoler. Lær barnet at respektere katten. Katten skal have fred, når den sover, spiser og går på bakken. Lad ikke barn og kat være alene uden opsyn i starten, da en af parterne kan komme galt af sted. Barnet skal selvfølgelig lære, at når katten går eller siger fra, skal man ikke blive ved. Dyr er jo ikke legetøj.

Katte og større børn

Børn og dyr har utrolig stor glæde af hinanden. Her på Kattehjemmet bliver vi meget kede af det, når folk ringer og siger, at nu vil de af med deres kat, fordi de har fået et barn. Det kan sagtens lade sig gøre at have kat og barn sammen. Vi har endda nogle råd, du kan følge, så det bliver endnu lettere.

Hvis du ikke har det store overskud til katten i starten, skal katten nok klare sig alligevel. Det er bedre for katten end at skulle skifte hjem, hvilket er hårdt for en kat. Vi oplever ofte, at det er folks dårlige samvittighed, der er det største problem. Lige så snart barnet bliver større, kan det lege med katten. Hermed er det sagt – der er ingen grund til dårlig samvittighed.

Børn lærer meget af at vokse op med dyr. De lærer at sætte sig ind i dyrenes behov. Der skal selvfølgelig ikke være nogen tvivl om, at de voksne har ansvaret for at passe dyrene. Men børnene kan være med til det og dermed få et medansvar. De lærer at omgås levende væsener med respekt og empati (forståelse, indlevelse).

Børn er dyrenes fremtid. Når børn får et fornuftigt forhold til dyr, vil dyrene blive behandlet bedre. Forholdet til dyr generelt har noget at gøre med folks holdninger til dyrevelfærd eller mangel på samme. Mennesker der er ligeglade med dyr, og f.eks. kan finde på at sætte et kæledyr ”ud på gaden” til sin egen skæbne, har ikke lært at sætte sig ind i de lidelser, det påfører dyret.

To katte sammen

Det kan sagtens lade sig gøre at sætte to voksne katte sammen, hvis du følger vores råd.

Det er en forudsætning, at kønsmodne katte er neutraliserede (steriliserede eller kastrerede), inden du sætter kattene sammen. Ellers vil de slå på grund af hormoner og kamp om territorium. Desuden må to voksne katte ALDRIG sættes sammen for hurtigt. Katte vil - fra naturens side - IKKE bare uden videre acceptere en anden kat.

Den "nye" kat begynder med at opholde sig i et begrænset rum; f.eks. badeværelset med kattebakke, mad og vand. En kat kan få stress (diarré og nægte at spise), hvis du giver den for meget plads i starten. Den har brug for tid til at vænne sig til de nye lyde og lugte - og den nye "fremmede" kat.

Sæt døren på klem med en avis (i spænd) under, der forhindrer døren i at åbne eller lukke. Gennem sprækken (på 3-4 cm) kan kattene snuse til hinanden og gradvist vænne sig til hinandens lugte. Du fører også duftene frem og tilbage, når du har kælet med kattene. Du skal ikke opholde dig sammen med kattene 24 timer i døgnet, da kattene også har brug for ro til at vænne sig til den nye situation. Gå på arbejde eller forlad hjemmet, og lad kattene være alene hjemme - stadig med mellemrummet i døren.

I starten er hvæsen naturlig adfærd. I starten vil kattene hvæse ad hinanden og måske oven i købet af dig, fordi de er bange. Når kattene er ovre den værste "sprutten", kan den "nye" kat tages med

ind i en transportkasse til den "gamle" kat, som kan få lov til at snuse. Lad eventuelt kattene bytte rum, så de også kan vænne sig til hinandens lugte på denne måde. Efter 1-4 uger lader du kattene møde hinanden.

Når kattene ikke hvæser og gemmer sig mere, åbner du døren op og lader kattene møde hinanden. Hvis kattene stadig er skræmte og hvæser meget, skiller du dem ad igen. Vent lidt længere med at sætte dem sammen. En udekate holdes inde, mens de to katte lærer hinanden at kende. Ellers risikerer du, at den "gamle" kat tilbringer mere tid væk fra huset, og så får du aldrig kattene til at vænne sig til hinanden. Når den "gamle" kat er tryk ved den "nye" kat, kan du lukke den ud som sædvanligt. Den "nye" kat holdes inde i minimum 14 dage. Du bør først lukke den ud, når den er helt tryk ved sit nye hjem. Det vil sige, at den først skal have vænnet sig til den anden kat og alle de nye lyde, lugte og mennesker.

Hvis de to katte pludselig bliver uvenner

Nogle gange oplever katteejere, at to katte, som i en længere periode har haft et godt forhold til hinanden, pludselig bliver uvenner. Det skyldes ofte, at den ene kat ikke er rask - f.eks. har tandpine. Et dyr med smerter reagerer gerne aggressivt.

Omvendt kan et dyr, der er svækket af sygdom, udsende nogle andre signaler end normalt, der gør det andet dyr utryk, hvorfor det angriber. Få kattene undersøgt hos dyrlægen for at udelukke sygdom som årsag til uvenskabet.

Fjendtlighed mellem to ellers gode venner kan også opstå ved utryghed pga. forandringer; f.eks. endnu en kat i flokken, en ny baby i familien eller flytning.

Skil kattene ad og sammenfør dem på ny, som vi forklarer længere oppe.

Kat og hund

Hunde og katte kan blive rigtig gode venner, hvis man følger nogle retningslinjer. Her beskriver hundetræner Priscilla Mejlstrup og Fransiska Andersen fra Inges Kattehjem, hvordan man på bedst mulige vis introducerer dyrene for hinanden.

Voksen kat og hvalp

Priscilla Mejlstrup: En hvalp er meget nysgerrig og opmærksom på alt, der bevæger sig. Hvis katten løber, er det naturligt for hvalpen at sætte efter, så sørg for at have hvalpen i snor, til dyrene er trygge ved hinanden. Hvalpen er dog nem at aflede fra en ellers interessant kat, da dens opmærksomhed hurtigt vil rette sig mod hygge med kærlige stryg langs ryggen eller konstruktiv leg. Vigtigst er dog, at katten ikke er aggressiv, så hvalpen ikke bliver angst.

Franciska Andersen: En voksen kat kan have svært ved at acceptere hvalpens høje energiniveau. Derfor skal katten altid have mulighed for at søge væk, hvis den har brug for at være i fred. Katten skal lære, at hvalpen ikke udgør en trussel, og at den derfor kan accepteres på kattens territorium. Oplever katten, at den har kontrol over situationen og opnår hvalpens respekt, vil der formentlig ikke opstå problemer.

Voksen kat og voksen hund

PM: Benyt øvelser som hunden kender og er tryk ved til at holde den mentalt beskæftiget, så den ikke tager mere notits af katten, end godt er. Hunden skal altid være i snor. Det er en god idé at give godbidder, så hunden opfatter samværet med katten som noget rart. Brugeventuelt dit kropssprog til at blokere for hundens syn ved at gå imellem hund og kat for at aflede hunden.

Fransiska Andersen: Hvis katten tidligere har været vant til hund, vil den muligvis acceptere en anden voksen hund relativt let. Har katten ikke før stiftet bekendtskab med hunde, skal den sandsynligvis bruge en rum tid på at vænne sig til hundens tilstedeværelse. Som med en hvalp gælder det om at sikre kattens muligheder for at søge tilflugt til områder, hunden ikke kan komme til. Desuden må man væbne sig med en god portion

tålmodighed: katten vil forsvare sig med hyl, hvæs og måske endda kløer, til den føler sig fuldkommen tryk, og der kan gå lang tid.

Voksen hund og killing

PM: Hunden er et flokdyr i forhold til sin egen art, og dette flokinstinkt kan overføres til at dække andre dyr - herunder katte. Dog skal man være opmærksom på, at nogle hunderacer egner sig bedre i samvær med katte end andre. F.eks. er labrador retriever kendt for at være en god hund til både børn og andre dyr, mens flere hunde af spidshundetypen er for egenrådige. Læs på nettet og kontakt opdrættere før du beslutter dig for en hunderace.

FA: En killing på 12 uger er som udgangspunkt gammel nok til at udvise forsigtighed over for fremmede situationer, men dens nysgerrighed vil næsten altid få krammet på den i sidste ende. Derfor vil en killing nemt kunne acceptere en hund, hvis blot hunden ikke jager den. Sørg dog for at killingen ikke driver rovdrift på hundens tålmodighed, men afled dens opmærksomhed med eksempelvis en snor, hvis den stresser hunden.

Killing og hvalp

PM: Husk at der er stor forskel på størrelsen af hvalpe. En chihuahualp er mindre end en killing, og en grand danois hvalp er mange gange større. Hvalpen ved ikke, hvor mange kræfter den har, så man skal holde dyrene under opsyn, til man er tryk ved, at de kender hinandens signaler.

FA: Her findes det bedste udgangspunkt for et livslangt venskab. Begge dyr er små, nysgerrige og fulde af energi. Desuden er de meget lærenemme, og det gælder i særdeleshed i forhold til forståelsen for hinandens kropssprog.

Vil alle hunde og katte kunne finde melodien sammen, hvis man blot giver forholdet tid?

PM: Som tidligere nævnt er der stor forskel på hunderacer i forhold til, hvor godt de egner sig til at blive ført sammen med katte. Desuden er der stor forskel fra hund til hund inden for samme race. Tal med en hundekyndig om, hvorvidt din hund egner sig til at blive sammenført med en kat.

FA: Bestemt nej. Har ens kat et nervøst sind, og er den ikke vant til hunde, vil jeg som udgangspunkt fraråde at føre den sammen med en hund. Det kræver en vis selvtillid hos en lille kat at matche en måske fem gange så stor hund. Hunden skal opfatte katten som lederen af deres lille flok, og det vil den ikke gøre, hvis katten konstant er usikker. I så fald er det bedre at vente med at anskaffe sig en hund, til katten er gået bort.

Katte og andre dyr

Gnavere (marsvin, kaniner, hamstrere, m.fl.) og fugle er byttedyr for en kat. Kattens instinkt fortæller den, at den skal jage og nedlægge byttedyr. Nogle katte kan dog blive gode venner med f.eks. kaniner og marsvin.

Men lad aldrig kat og byttedyr alene uden opsyn. Tag ingen chancer! Pas især på med mindre byttedyr. Luk døren ind til rummet, hvor buret står, så katten ikke kan få fat i f.eks. en hamster eller en fugl gennem tremmerne.